

6. “On Approval of the Concept of Reforming Local Self-government and Territorial Organization of Power in Ukraine”, Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine of 01.04.2014 № 333-p, (2014), *Ofitsiyniy visnik Ukrayini*, no. 30, art. 831.
7. “Parliament passed the law on fiscal decentralization”, *Informatsiyne agentstvo UNIAN*, available at : <http://economics.unian.ua/finance/1027213-parlament-uhvaliv-zakon-pro-byudjetnu-detsentralizatsiyu.html>
8. Shemshuchenko, Yu.S. et al. (1998), *Yuridichna entsiklopediya : v 6 t.* [Legal encyclopedia : in 6 vol.], Ukrayinska entsiklopediya, Kyiv, Ukraine, available at : <http://leksika.com.ua/19320925/legal/detsentralizatsiya>
9. “World-Wide Declaration of Local Self-Government”, *Mistseve ta regionalne samovryaduvannya v Ukrayini*, (1995), Iss. 1/2 (6/7), pp. 65-69.
10. Robbins, S.P. and DeCenzo, D.A. (2002), *Podstawy zarzadzania*, Warszawa : Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, pp. 235-236; Knosala, E., (2006), *Nauka administracji*, Warszawa, pp. 121-135, 136-167; Knosala, E. (2004), *Organizacja Administracji Publicznej : studium z nauki administracji i prawa administracyjnego*, Warszawa; Leoński, Z. (2004), *Nauka administracji*, C.H. BECK, Warszawa, pp. 28-35, 58-92.
11. Melnik, M. “Federalization of Ukraine : strengthening or destruction of the state?”, *Noviy rozvitok*, available at : <http://newroz.ucoz.ru/publ/2-1-0-880>
12. Lukshits, Yu. “ Federalization of Ukraine. Facts and myths”, *Ridna krayina (svitoglyadny portal)*, available at : <http://ridna.ua/2011/12/federalizatsiya-ukrajiny-fakty-ta-mify/>
13. “Federal form of political and territorial structure”, available at : <http://textbooks.net.ua/content/view/3301/20/>
14. Begaeva, A.Kh. (2008), “Belgian federalism”, Thesis abstract for Cand. Sc. (Jurisprudence), 12.00.02, Moscow, Russia, available at : <http://www.dissercat.com/content/belgiiskii-federalizm>
15. “Ukrainian office of the international research agency IFAK Institut”, available at : <http://ukraine.ifak.com/ru/news/>
16. “Attitude of Ukrainians to the territorial structure and the status of Crimea”, *Sotsiologichna grupa «REYTING»*, available at : <http://ratinggroup.com.ua/products/politic/data/entry/14083>.

УДК 347.97/99

КОМУНІКАЦІЙНА СТРАТЕГІЯ СУДОВОЇ ВЛАДИ: ПОНЯТТЯ, ЦІЛІ, ОСНОВНІ НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ

Овсяннікова О.О., к.ю.н., доцент

*Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого,
вул. Пушкінська, 77, м. Харків, Україна
Olgaalexovs@yandex.ru*

У статті досліджено поняття, цілі та основні напрями реалізації комунікаційної стратегії судової влади. З позицій європейських стандартів аналізуються нормативно-правові засади здійснення комунікації судової влади в Україні. Виокремлюються й деталізуються певні напрями комунікації суду із суспільством, а саме: 1) інституційна інформаційна взаємодія, що постає з права громадян отримувати інформацію щодо змісту діяльності органів публічної влади; 2) взаємодія, безпосередньо пов'язана з процесом судочинства (взаємодія з учасниками провадження, залучення громадськості до участі в судочинстві, можливість бути присутнім під час судового засідання, загальнодоступність результатів судового провадження – судових рішень); 3) координаційна взаємодія суду з іншими соціальними інститутами, зокрема засобами масової інформації. Зроблено висновок, що комунікаційну стратегію судів має бути розроблено з метою здійснення зовнішньої та внутрішньої комунікації. Вона має включати в себе сукупність комунікативних засобів, методів, прийомів і

технік, які сприятимуть наданню об'єктивної інформації про діяльність суду й суддів, налагодженню постійного зацікавленого діалогу із суспільством, забезпеченню незалежності судової влади, гарантуванню законності та правопорядку, здійсненню об'єктивного й неупередженого правосуддя, а також наближенню українського судочинства до європейських стандартів, формуванню позитивного іміджу судової системи України в суспільстві.

Ключові слова: комунікація, судова влада, комунікаційна стратегія, громадськість, засоби масової інформації.

КОММУНИКАЦИОННАЯ СТРАТЕГИЯ СУДЕБНОЙ ВЛАСТИ: ПОНЯТИЕ, ЦЕЛИ, ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ РЕАЛИЗАЦИИ

Овсянникова О.А.

*Национальный юридический университет имени Ярослава Мудрого,
ул. Пушкинская, 77, г. Харьков, Украина
Olgaalexovs@yandex.ru*

В статье исследованы понятие, цели и основные направления реализации коммуникационной стратегии судебной власти. На основе европейских стандартов анализируются нормативно-правовые основы осуществления коммуникации судебной власти в Украине. Выделяются и детализируются определенные направления коммуникации суда с обществом, а именно: 1) институциональное информационное взаимодействие, которое следует из права граждан получать информацию относительно содержания деятельности органов публичной власти; 2) взаимодействие, которое непосредственно связано с процессом судопроизводства (взаимодействие с участниками судопроизводства, привлечение общественности к участию в судопроизводстве, возможность присутствовать во время судебного заседания, общедоступность результатов судебного производства – судебных решений); 3) координационное взаимодействие суда с другими социальными институтами, в частности средствами массовой информации. Сделан вывод, что коммуникационную стратегию судов необходимо разрабатывать с целью осуществления внешней и внутренней коммуникации. Она должна включать в себя совокупность коммуникативных средств, методов, приемов и техник, которые будут способствовать предоставлению объективной информации о деятельности суда и судей, налаживанию постоянного заинтересованного диалога с обществом, обеспечению независимости судебной власти, гарантированию законности и правопорядка, осуществлению объективного и беспристрастного правосудия, а также приближению украинского судопроизводства к европейским стандартам, формированию позитивного имиджа судебной системы Украины в обществе.

Ключевые слова: коммуникация, судебная власть, коммуникационная стратегия, общественность, средства массовой информации.

JUDICIAL POWER COMMUNICATION STRATEGY: CONCEPT, AIMS, BASIC DIRECTIONS OF REALIZATION

Ovsiannikova O.A.

*Yaroslav Mudryi National law university, str. Pushkinskaya, 77, Kharkiv, Ukraine
Olgaalexovs@yandex.ru*

The article researches definition, objectives and basic directions of judicial power communication strategy realization. Legal basis of judicial power communications in Ukraine is analyzed on the basis of European standards. Following objectives of the court communication strategy exist: 1) population attitude change in regards to judicial system; 2) increasing the interest of the public towards judicial power; 3) increasing citizens awareness about legal issues; 4) relations improvement with target or interested groups (for instance, mass media, public human rights organizations); 5) legislative changes implementation that are needed for the legal system; 6) increasing the efficiency of judges and court staff.

It is defined that court communication strategy can be developed at two levels: 1) inner level, that means working with judges and court staff about their communicative skills, organizing courts to be informationally saturated and comfortable both for visitors and staff; 2) outer level, that means informing the public about court work, organizing constant dialogue with the public and mass media. Furthermore, some types of court communications are analyzed in detail: 1) institutional informational interaction, which comes out of the citizens right to get information about the contents of public power organs activity; 2) interaction directly connected with legal process (cooperation with legal activity participators, attracting the public to partake in legal process, ability to be present at judicial sittings, access to results of legal process – judgments); 3) coordinative cooperation of the court with different social institutes, mass media in particular. A conclusion is given that court communication strategy should be developed to provide inner and outer communication, it should include some communicative means, methods, techniques, which will help providing correct information about court and judges activity, providing constant dialogue with the public and mass media, providing independent judicial power, guaranteeing law and order, providing fair and just judiciary and also aligning Ukrainian legal process with European standards, forming positive image of judiciary system of Ukraine in public.

Key words: communication, judicial power, communication strategy, public, mass media.

Рівень довіри громадськості до судової влади залежить насамперед від ступеня прозорості судової системи, адже судова система та кожен суддя особисто мають відповідати вимогам відкритості й прозорості в усіх діях, які ними вчиняються. Насамперед ідеться про інформаційну відкритість органів судової влади. Для громадян важливо, щоб інформація, яку вони отримують у суді, буда доступною, повною та зрозумілою. Історично так склалося, що суди в Україні є комунікаційно

віддаленими від суспільства, від їх основної аудиторії – громадян. Цей інформаційний вакуум спричиняє кризу взаємної довіри суспільства й суддів, робить суди надзвичайно вразливими. Тому необхідно особливо відмітити важливість прозорості судової влади, налагодження дієвої системи інформування громадян, створення комунікаційних механізмів і каналів для поширення інформації про діяльність судів та інших органів судової влади.

Теоретичні й прикладні аспекти здійснення комунікації в судовій владі України було розглянуто в роботах А. Алексєєва, П. Гвоздик, О. Єрмака, М. Закаблук, М. Лашкіної, М. Логунової, В. Петренко, Т. Якимця та інших учених. При цьому недостатньо розробленим залишається питання саме комунікаційної стратегії судової влади й основних напрямів її реалізації.

Метою статті є дослідження поняття, цілей та основних напрямів реалізації комунікаційної стратегії судової влади.

«Комунікація» (лат. *communicare*, англ. *communication*) означає «спілкування, перебування у зв'язку, взаємодія, поєднання». Комунікація – це процес обміну інформацією між двома й більше суб'єктами. Найпростіша модель комунікації – це джерело (відправник), яке відправляє повідомлення певному суб'єкту – отримувачу інформації, натомість отримує реакцію – так званий зворотний зв'язок [1, с. 6].

Загалом поняття «комунікація» сьогодні вживається в такому значенні:

- соціальної комунікації, спілкування між людьми та іншими соціальними інститутами й суб'єктами;
- телекомунікації або зв'язку за допомогою технічних засобів;
- певної системи, за допомогою якої забезпечується сполучення між віддаленими об'єктами (наприклад, підземні, транспортні комунікації тощо) [2, с. 8].

Судова влада як соціальний інститут здійснює саме соціальні комунікації для спілкування із суспільством, налагодження й підтримки контактів із партнерами та опонентами. Комунікація в судовій системі стосується насамперед обов'язку висвітлювання діяльності судів та інших органів судової влади, права журналістів і громадян бути присутніми на судових засіданнях, права доступу до судових рішень. Для забезпечення вказаних прав громадян і засобів масової інформації (далі – ЗМІ) органами судової влади має бути розроблено й реалізовано комунікаційну стратегію.

Комунікаційна стратегія – це системна комунікація, орієнтована на встановлення довгострокових взаємозв'язків між організацією, її зовнішніми й внутрішніми аудиторіями, які допомагають досягати організаційних цілей. Стратегічна комунікація орієнтована не стільки на короточасні потреби/бажання цільових аудиторій, скільки на їх цінності. Стратегічна комунікація нерозривно пов'язана з управлінськими процесами: плануванням, регулюванням, контролем. Очевидно, що її успіх залежить не лише від ефективності комунікації, а й від ефективності основної діяльності організації.

Сьогодні комунікації окремо взятого суду – це зазвичай спонтанні ідеї щодо спілкування із цільовими аудиторіями або несвідома комунікація певних повідомлень. Як перші, так і другі зазвичай лише ускладнюють взаєморозуміння та знижують рівень інституційної довіри.

Довіра до суду як до інституції – це не лише довіра до голови суду або навіть до суддів, а довіра до всіх складових/суб'єктів інституції та довіра до виконання інституцією покладених на неї функцій. Численність факторів, які впливають на взаємозв'язок інституції (суду) з її аудиторіями (тобто ефективність комунікації) пояснює необхідність вироблення спеціальної стратегії, яку використовуватимуть усі, хто так чи інакше передає цільовій аудиторії повідомлення, асоційовані із судом.

Мета комунікаційної стратегії полягає в налагодженні діалогу між судовою владою, її органами, громадськістю та ЗМІ, а також усередині самої судової системи, у створенні довірливих відносин з усіма зацікавленими сторонами.

Серед цілей комунікаційної стратегії суду можна виокремити такі:

- змінити ставлення населення до судової системи;
- викликати інтерес громадськості до діяльності судової влади;
- підвищити обізнаність громадян щодо правових питань;

- передати певні знання;
- покращити стосунки із цільовими й зацікавленими групами (наприклад, ЗМІ, громадськими правозахисними організаціями);
- запровадити законодавчі зміни, які вкрай необхідні судовій системі;
- підвищити якість представництва інтересів сторін у суді;
- оптимізувати роботу апарату суду;
- підвищити ефективність роботи суддів і працівників суду;
- підвищити престижність професії судді та працівника апарату суду тощо.

Про важливість розроблення комунікаційної стратегії судової влади свідчать численні міжнародно-правові акти. Вони сьогодні є вкрай актуальними для країн, що запроваджують європейські демократичні стандарти в суспільному житті, зокрема й для України, яка у своїй Конституції закріпила курс на побудову демократичної правової держави та громадянського суспільства. Серед згаданих міжнародних правових актів можна виокремити такі: Конвенцію про захист прав людини й основоположних свобод, Міжнародний пакт про громадянські й політичні права, Мадридські принципи щодо зв'язку між засобами масової інформації та суддівською незалежністю, Рекомендацію № 13 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо надання інформації через засоби масової інформації стосовно кримінального процесу, Декларацію щодо надання інформації через засоби масової інформації стосовно кримінального провадження, Висновок № 7 Консультативної ради європейських суддів до уваги Комітету Міністрів Ради Європи з питання «Правосуддя та суспільство» тощо. Зокрема, у 2005 році Консультативною радою європейських суддів було підготовлено Висновок із питання «Правосуддя та суспільство», у якому визнається активізація ролі судів у наданні інформації громадськості та важливості створення прямих зв'язків між судами й широкою громадськістю, організації відповідної підготовки суддів щодо зв'язків із громадськістю, залучення в штат судів працівників із кваліфікацією щодо зв'язків із громадськістю та ЗМІ, фінансування відповідної діяльності судів тощо. У документі запропоновано декілька окремих напрямів комунікаційної діяльності для судової влади, а саме: а) зв'язки судів із громадськістю з особливим наголосом на ролі судів у демократичному суспільстві; б) взаємодія судів з учасниками судового процесу; в) відносини судів зі ЗМІ; г) доступність, простота й зрозумілість мови, яка використовується судами під час слухань та в рішеннях [3].

На виконання вимог міжнародних норм Україною ухвалено норми національного законодавства. Зокрема, правовідносини у сфері комунікаційної діяльності судів та зв'язків із громадськістю регулюють такі акти: Конституція України, Закон України «Про судоустрій і статус суддів», Кодекс адміністративного судочинства України, Кримінально-процесуальний кодекс України, Кодекс України про адміністративні правопорушення, Господарський процесуальний кодекс України, Цивільний процесуальний кодекс України, Закон України «Про інформацію», Закон України «Про доступ до публічної інформації», Закон України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні», Закон України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки», Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Закон України «Про державну таємницю», Закон України «Про звернення громадян», Закон України «Про доступ до судових рішень», Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» тощо. Крім основної законодавчої бази, ці взаємовідносини регулюються підзаконними актами, а саме: Концепцією інформаційно-комунікаційної стратегії діяльності Ради суддів України, Стратегічним планом розвитку судової влади на 2013–2015 роки, Планом заходів щодо підвищення рівня правових знань громадян про судові процедури, функціонування судової системи та порядок захисту своїх прав і охоронюваних законом інтересів (схваленим рішенням XI з'їзду суддів України від 22.02.2013 року), Положенням про взаємодію судів із засобами масової інформації, Правилами пропуску осіб до приміщень судів та на їх територію транспортних засобів (затвердженими наказом Державної судової адміністрації України й Міністерства внутрішніх справ України від 12.09.2005 року № 102/765), Кодексом суддівської етики (затвердженим XI з'їздом суддів України 22.02.2013 року), Правилами поведінки працівника суду (затвердженими Рішенням Ради суддів України від 06.02.2009 року № 33) та іншими актами.

Важливо зазначити, що на сьогодні держава дійсно усвідомлює низький рівень довіри громадськості до судової влади, тому для покращення ситуації розробляє й ухвалює відповідні акти. Зокрема, Радою суддів України було прийнято План заходів щодо підвищення рівня правових знань громадян

про судові процедури, функціонування судової системи та порядок захисту своїх прав і охоронюваних законом інтересів [4]. Серед наведених у документі заходів цікавими видаються такі:

- 1) здійснення моніторингу стану організації роботи апарату суду щодо забезпечення належних умов, зокрема зручності й комфортності перебування громадян у приміщенні суду, повноти та ясності інформації про діяльність суду;
- 2) посилення роботи, у тому числі із залученням веб-ресурсів органів судової влади, щодо підвищення рівня правових знань громадян про судові процедури, функціонування судової системи й порядок захисту своїх прав та охоронюваних законом інтересів;
- 3) забезпечення інформаційної відкритості діяльності судів, прозорості судової системи, а також дотримання прав громадян на отримання інформації щодо діяльності органів судової влади;
- 4) опрацювання питання щодо створення на офіційному веб-порталі судової влади України форуму з метою обговорення нагальних питань щодо доступу громадян до правосуддя, оцінювання діяльності функціонування судів;
- 5) поліпшення рівня доступності громадян до правосуддя з огляду на ключові питання опитування громадян щодо задоволення якістю роботи судів;
- 6) забезпечення висвітлення в ЗМІ заходів, що проводяться в суді, у тому числі інформаційно-просвітницької роботи суду (тренінгів, семінарів, круглих столів), серед учнівської та студентської молоді, громадян, викладачів правових дисциплін, журналістів, які висвітлюють правову тематику;
- 7) забезпечення проведення днів відкритих дверей для громадян та ознайомлення з діяльністю суду учнів старших класів навчальних закладів із метою поглиблення обізнаності з роботою суддів і працівників апарату суду тощо.

Крім того, Радою суддів України спільно з Державною судовою адміністрацією України було прийнято Стратегічний план розвитку судової влади України на 2013–2015 роки [5], згідно з яким першочерговими завданнями, що стоять перед судовою владою України щодо підвищення й підтримки високого рівня довіри громадськості до судів, навіть за умов, коли судова система може розраховувати здебільшого на свої ресурси, є такі:

- а) розробити та впровадити національну інформаційно-комунікаційну концепцію судової влади України, яка включатиме співробітництво зі ЗМІ, створення прес-центру судової влади для забезпечення єдності й одноголосності судової влади, належного реагування як на внутрішні, так і на зовнішні інформаційні запити, інформування суспільства про потреби, проблеми й досягнення української судової влади, формування позитивного іміджу судової системи;
- б) вдосконалювати відносини між судами й суспільством із метою підвищення правової культури суспільства та сприйняття роботи судів, при цьому налагоджувати співпрацю таким чином, щоб запобігати конфлікту інтересів та не перешкоджати здійсненню правосуддя; здійснювати належне й ефективне співробітництво з громадськими організаціями, навчальними закладами, зокрема, з метою виховання у дітей і підлітків поваги до судової влади, формування знань про їхні права та їх захист, про функціонування судової системи загалом.

Комунікаційна стратегія суду може бути розробленою на двох рівнях:

- 1) внутрішньому, що передбачатиме налагодження роботи із суддями та працівниками апарату суду щодо вдосконалення їх комунікативних навиків, облаштування приміщення суду з метою забезпечення його інформаційної насиченості, підвищення комфортності для відвідувачів і роботи працівників суду;
- 2) зовнішньому, що включатиме інформування суспільства про роботу суду, налагодження постійного зацікавленого діалогу з громадськістю та ЗМІ тощо.

Ефективність роботи судової установи забезпечують насамперед продумана стратегія, впорядковане внутрішнє середовище та організація праці, цільове й раціональне використання ресурсів, згуртована й лояльна команда працівників та ефективна внутрішня комунікація.

Цільовою аудиторією внутрішньої комунікаційної стратегії судів є такі суб'єкти:

- голова суду;

- професійні судді;
- працівники (апарат) суду. Апарат суду зазвичай включає керівника апарату суду та його заступника, помічників голови суду, помічників суддів, консультантів, секретарів суду, секретарів судових засідань і судових розпорядників, які є державними службовцями;
- інші робітники суду, наприклад, прибиральниці, які забезпечують підтримання приміщень і технічних служб суду в належному стані.

У будь-якій організації, як і в суді, одночасно відбувається величезна кількість комунікацій. Помічники спілкуються із секретарями судових засідань, суддями та громадянами. Керівник апарату суду спілкується з головою суду, суддями, громадянами й співробітниками апарату, ДСА та іншими учасниками взаємодії. Усі ці комунікації здійснюються з метою якнайкращого досягнення цілей організації.

Найбільша роль у забезпеченні вдалої внутрішньої комунікації суду належить голові суду та керівникові апарату суду. Від взаємодії голови суду й керівника апарату, їх конструктивної роботи залежить результат формування дієвої судової команди [5, с. 5]. Саме від керівника апарату суду та від голови суду залежить, чи буде комунікація в суді прозорою й ефективною або ж, навпаки, спостерігатимуться «підтексти», незрозумілі цілі й непряма критика дій співробітників чи керівництва. Саме керівник (насамперед власною поведінкою) задає той стандарт спілкування, який поступово стане характерним для всіх інших співробітників.

Більш цікавою, звичайно, видається зовнішня комунікація суду. У межах формування зовнішньої комунікаційної стратегії можна виокремити декілька напрямів взаємодії суду із суспільством, а саме:

- a) інституційну інформаційну взаємодію, що постає насамперед із права громадян отримувати інформацію щодо змісту діяльності органів публічної влади;
- б) взаємодію, безпосередньо пов'язану з процесом судочинства: взаємодію з учасниками провадження, залучення громадськості до участі в судочинстві, можливість бути присутнім під час судового засідання, загальнодоступність результатів судового провадження (судових рішень);
- в) координаційну взаємодію суду з іншими соціальними інститутами, зокрема ЗМІ.

Зовнішня комунікаційна стратегія суду може реалізуватися за допомогою таких засобів:

- 1) здійснення постійного моніторингу висвітлення діяльності судів у ЗМІ;
- 2) оприлюднення інформації про заходи, які відбуваються в судах, на офіційних веб-сайтах, а також проведення роботи щодо їх оновлення;
- 3) проведення таємного анкетування відвідувачів;
- 4) аналізу надходження запитів про надання публічної інформації, що надходять у письмовій формі чи будь-якими іншими засобами зв'язку (поштою, факсом, електронною поштою);
- 5) за необхідності забезпечення підготовки й поширення матеріалів про діяльність судів, надсилання у відповідні видання офіційних заяв, спростувань, роз'яснень у зв'язку з публікаціями про діяльність судів;
- 6) аналізу телефонних дзвінків, які надходять до судів;
- 7) оновлення інформаційних стендів зі зразками заяв, розрахункових рахунків судів;
- 8) установлення графіку прийому громадян керівництвом судів;
- 9) підвищення рівня правової освіти населення шляхом інформування громадян про шляхи забезпечення їх конституційних прав та необхідність дотримання ними конституційних обов'язків.

При цьому забезпечення ефективності комунікаційного процесу досягається також завдяки знанню та врахуванню в процесі комунікації особливостей об'єктів впливу. Важливою передумовою налагодження взаємодії під час комунікації є відповідність її змісту інтересам і потребам учасників комунікаційного процесу. А отже, під час визначення комунікаційної стратегії суду слід враховувати ту цільову аудиторію, з якою здебільшого взаємодіє суд. Це можуть бути такі суб'єкти:

- a) громадяни: учасники судових процесів (позивачі, відповідачі тощо) та особи, які потребують судового захисту; громадяни, які не є безпосередніми учасниками судового процесу; окремі категорії громадян, інтереси яких можуть бути представлені громадськими організаціями (інваліди, діти війни тощо);

- б) посадові особи органів виконавчої влади;
- в) посадові особи місцевих органів влади;
- г) правозахисні організації;
- д) засоби масової інформації;
- е) студенти юридичних факультетів і юридичних навчальних закладів.

Усі ці групи становлять зовнішню цільову аудиторію, яка на сьогодні є найбільш пріоритетною цільовою групою. До внутрішньої цільової аудиторії належать судді та працівники апарату суду.

Під час вибору каналів зв'язку із цільовою аудиторією обов'язково необхідно враховувати специфіку кожної окремої групи. Обираючи засоби комунікації з громадянами, слід розуміти, що ця група є найбільш численною та різноманітною, а отже, краще було б обрати канали, які є більш масовими, доступними широкому загалу.

Так, наприклад, серед каналів зв'язків із громадськістю можна виокремити такі: 1) проведення опитування громадської думки; 2) випуск друкованої продукції (буклети, брошури тощо); 3) надання інформації через веб-сайти судів; 4) видання офіційного друкованого органу; 5) розміщення інформації на інформаційних стендах у приміщеннях судів; 6) надання інформації через інформаційні кіоски (у вищих судах); 7) надання інформації запитувачам через call-центри (у вищих судах).

Каналами комунікації зі ЗМІ може бути обрано такі: 1) спеціальні навчальні заходи, тематичні семінари для профільних журналістів; 2) прес-тури для журналістів (дні відкритих дверей); 3) надання інформації через веб-сайти судів; 4) розсилання інформації про діяльність судів безпосередньо в ЗМІ; 5) організація інтерв'ю з керівництвом суду.

Обираючи засоби зв'язку зі студентами юридичних спеціальностей, слід звернути увагу, що основною ідеєю співпраці із цією групою є популяризація роботи в суді з метою формування майбутнього високопрофесійного персоналу. Добір засобів комунікації необхідно здійснювати з наданням переваги таким освітнім заходам: 1) зустрічі, обговорення тем, безпосередньо пов'язаних із діяльністю судів; 2) залучення студентів до заходів, що проводяться в судах; 3) сприяння організації проходження практики студентами юридичних вищих навчальних закладів у судах.

Каналами комунікації з представниками суб'єктів владних повноважень і правозахисними організаціями можуть бути такі: 1) надання інформації через веб-сайти судів; 2) підготовка висновків і пропозицій до законопроектів; 3) видання й поширення офіційних друкованих органів вищих судів та Верховного Суду України; 4) обмін інформацією шляхом офіційного листування тощо.

Отже, комунікаційну стратегію судів має бути розроблено з метою здійснення зовнішньої та внутрішньої комунікації. Вона має включати сукупність комунікативних засобів, методів, прийомів і технік, що сприятимуть наданню об'єктивної інформації про діяльність суду й суддів, налагодженню постійного зацікавленого діалогу із суспільством, забезпеченню незалежності судової влади, гарантуванню законності та правопорядку, здійсненню об'єктивного й неупередженого правосуддя, а також наближенню українського судочинства до європейських стандартів, формуванню позитивного іміджу судової системи України в суспільстві. Щоб забезпечити гарантії довіри громадян до суду, необхідно широко використовувати комунікаційні технології (телебачення, радіо, пресу, звіти, бюлетені тощо), адже відсутність налагодженої комунікації ускладнює роботу судів, створює негативний імідж судової системи, провокує недовіру й агресію громадян. Тому настільки важливою стає для нас комунікація як усередині суддівського співтовариства, так і за його межами із широким колом громадськості та ЗМІ. Комунікаційна стратегія судової влади в загальному розумінні має спрямовуватися на досягнення найважливішої для судової влади мети: підвищення рівня довіри громадян до суду.

ЛІТЕРАТУРА

1. Стратегічні комунікації суду або як досягти поставлених цілей [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nsj.go.ua/files/1354487696UROL.pdf>
2. Комунікації судової влади : науково-практичний посібник / М.М. Логунова, М.Г. Лашкіна, П.О. Гвоздик, А.Г. Алексєєв. – К. : «АДЕФ-Україна», 2012. – 273 с.
3. Висновок № 7 (2005) Консультативної Ради європейських суддів до уваги Комітету Міністрів Ради Європи з питання «Правосуддя та суспільство» (Додаток № 1).

4. План заходів на виконання доручення Президента України щодо підвищення рівня правових знань громадян про судові процедури, функціонування судової системи та порядок захисту своїх прав і охоронюваних законом інтересів, затверджений Рішенням Ради суддів України від 30 листопада 2012 року № 71 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://cva.court.gov.ua/userfiles/dodat75.pdf>
5. Стратегічний план розвитку судової влади України на 2013-2015 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.court.gov.ua/userfiles/Strateg%20plan.doc>
6. Кадрова політика в суді : практичний досвід сьогодення. – К. : Національна академія державного управління при Президентіві України, 2012. – 236 с.

REFERENCES

1. “Strategic communications of the court or how to achieve the goals”, available at : <http://www.nsj.go.ua/files/1354487696UROL.pdf>
2. Lohunova, M.M., Lashkina, M.H., Hvozdk, P.O. and Alekseev, A.H. (2012), *Komunikatsiyi sudovoyi vladi : naukovo-praktichniy posibnik* [Communication of the judiciary : scientific and practical guide], ADEF-Ukrayina, Kyiv, Ukraine.
3. “Conclusion № 7 (2005) of the Consultative Council of European Judges to the attention of the Committee of Ministers of the Council of Europe on "Justice and Society" (Annex № 1)”.
4. “Action Plan regarding the orders of the President of Ukraine to enhance citizens' legal knowledge of court procedures, the judicial system and procedures to protect their rights and interests protected by law, approved by the Council of Judges of Ukraine on November 30, 2012 № 71 ”, available at : <http://cva.court.gov.ua/userfiles/dodat75.pdf>
5. “Strategic Plan for the Ukrainian judiciary for 2013-2015”, available at : <http://www.court.gov.ua/userfiles/Strateg%20plan.doc>
6. (2012), *Kadrova politika v sudi : praktichniy dosvid sohodennya* [Personnel policy in court : modern day experience], National Academy of State Administration under the President of Ukraine, Kyiv, Ukraine.

УДК 351.851: 37.011

УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОСВІТНЬОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТИ

Кулініч О.О., начальник юридичного відділу

Запорізький національний університет, вул. Жуковського, 66, м. Запоріжжя, Україна
kulinich.olga@mail.ru

У статті визначено основні проблемні аспекти державної освітньої політики на сучасному етапі. Розкрито головні напрями вдосконалення вітчизняної державної освітньої політики. Сформульовано визначення поняття «державна освітня політика» з огляду на сучасні модернізаційні процеси.
Ключові слова: глобалізація, модернізація, конституційне право людини й громадянина на освіту, державна освітня політика, громадська участь.

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ПОЛИТИКИ УКРАИНЫ В УСЛОВИЯХ МОДЕРНИЗАЦИИ ОБРАЗОВАНИЯ

Кулинич О.А.

Запорожский национальный университет, ул. Жуковского, 66, г. Запорожье, Украина
kulinich.olga@mail.ru

В статье определены основные проблемные аспекты государственной образовательной политики на современном этапе. Раскрыты главные направления совершенствования отечественной государственной